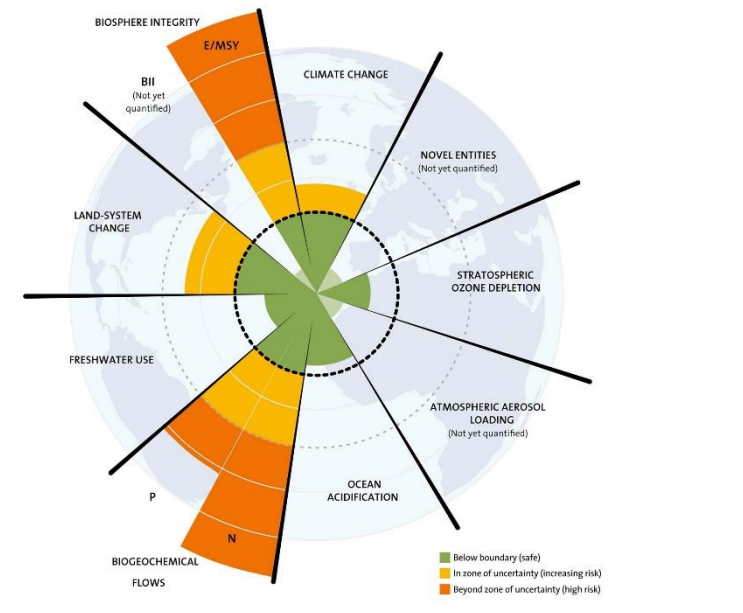
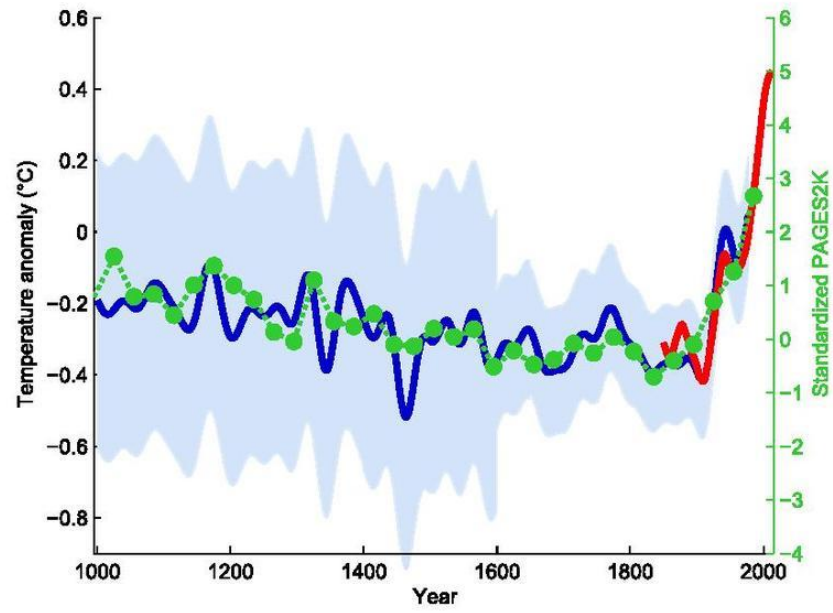
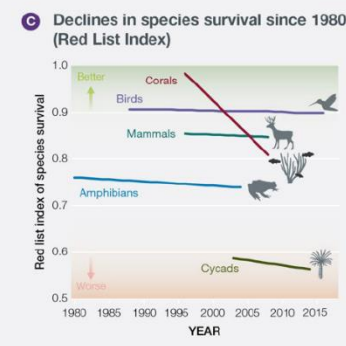
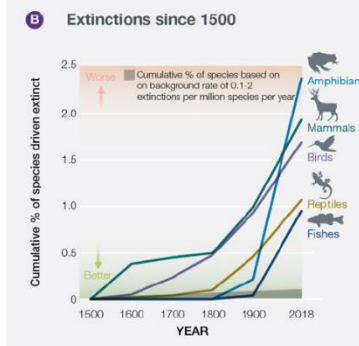
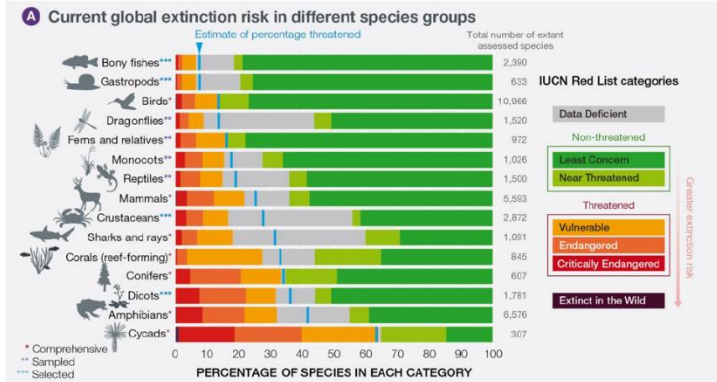
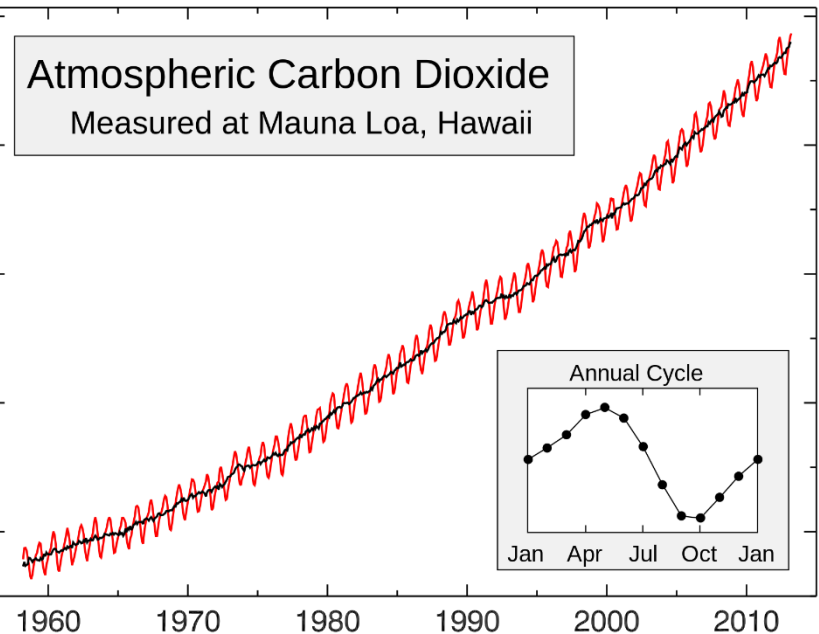


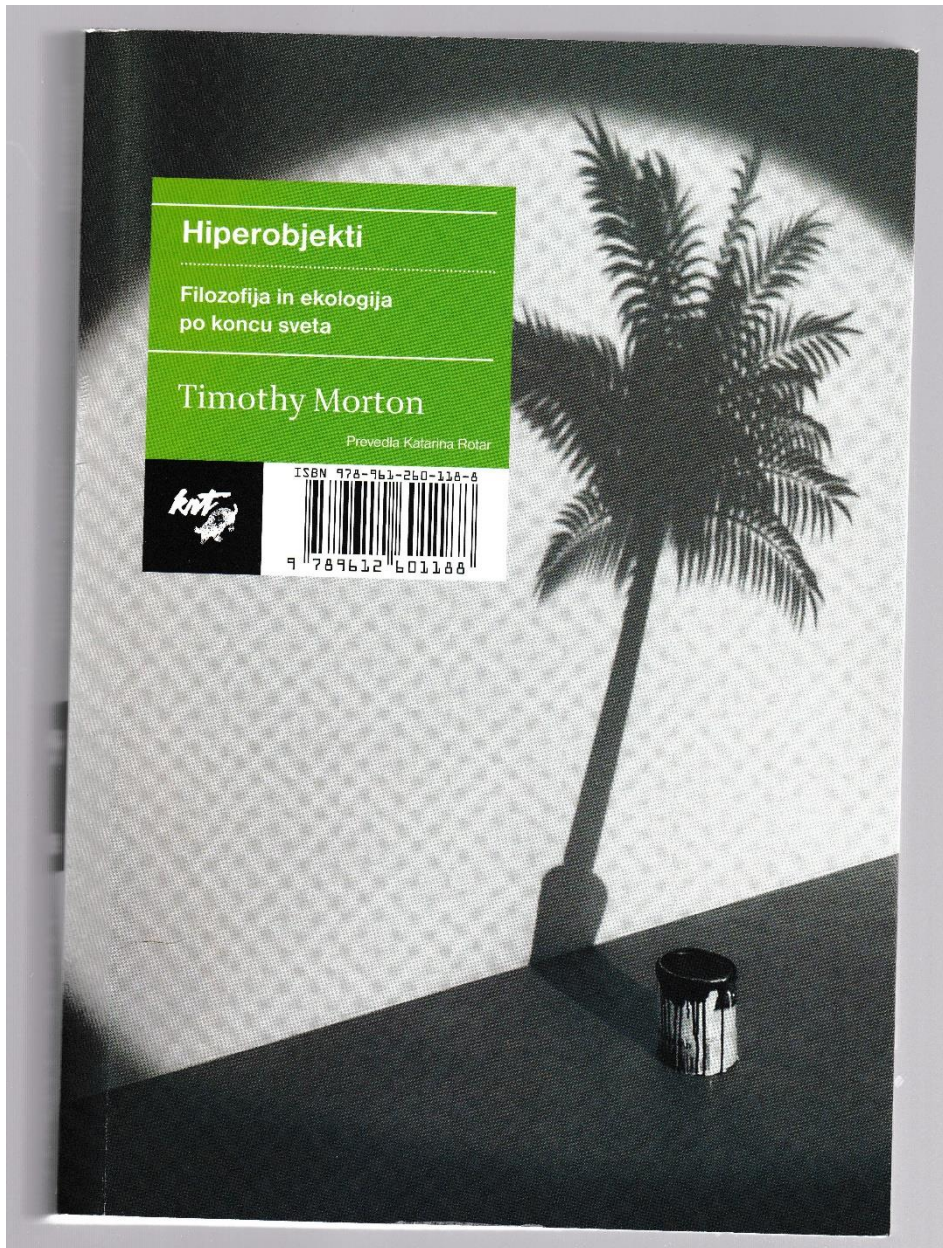
OKOLJSKA KRIZA IN FILOZOFIJA

Dr. Luka Omladič

Inštitut za aplikativno etiko

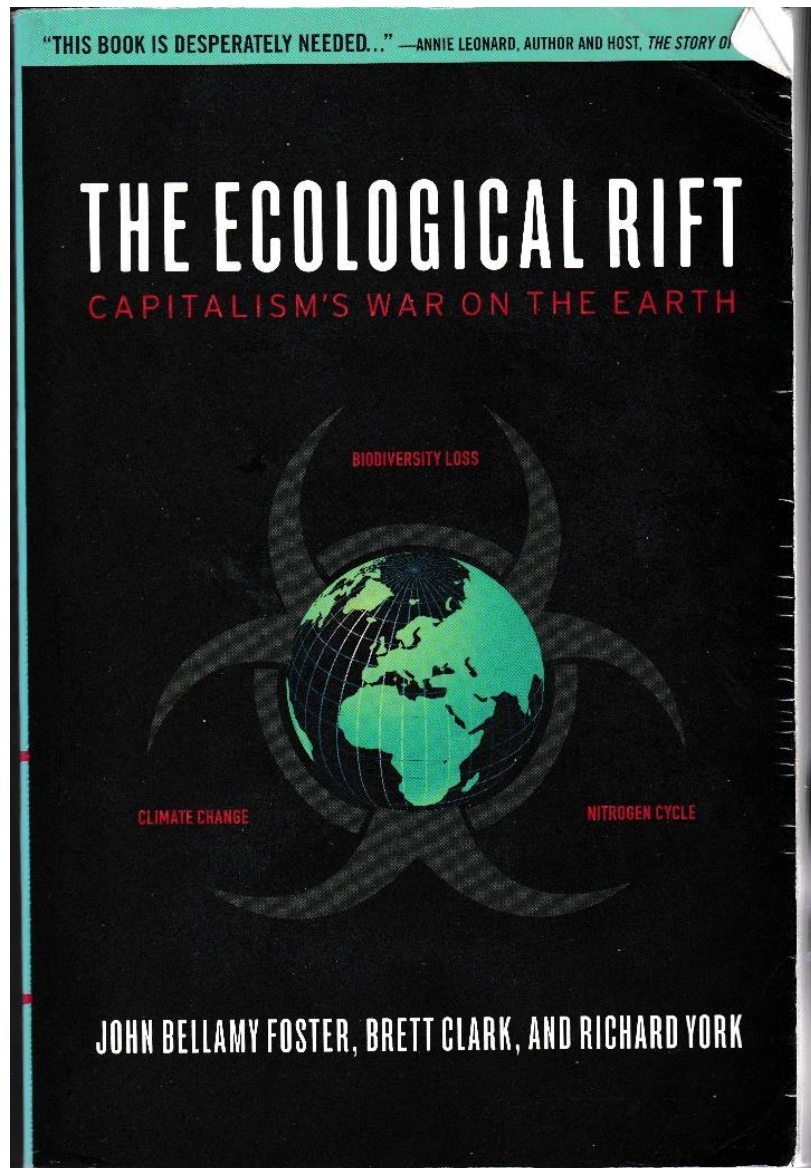
Atmospheric Carbon Dioxide Measured at Mauna Loa, Hawaii





HIPEROBJEKTI:

- Nelokalnost
- Faznost
- Temporalno valovanje
- ...



Ekosocializem
Marxova ekologija
„Zlom metabolizma“

Marx, Kapital 1, 1. pogl. (Blago)

posebnim človeškim potrebam. Kot tvorec uporabnih vrednosti, kot *koristno delo*, je zato delo od vseh družbenih oblik neodvisen pogoj za obstanek človeka, večna naravna potreba; brez njega presnavljanje med človekom in naravo in potem-takem človeško življenje ni mogoče.

Uporabne vrednosti suknjič, platno itd., skratka, blagovna telesa, so *spojine dveh elementov*, naravne snovi in dela. Če odštejemo vsoto vseh različnih koristnih del, ki tičijo

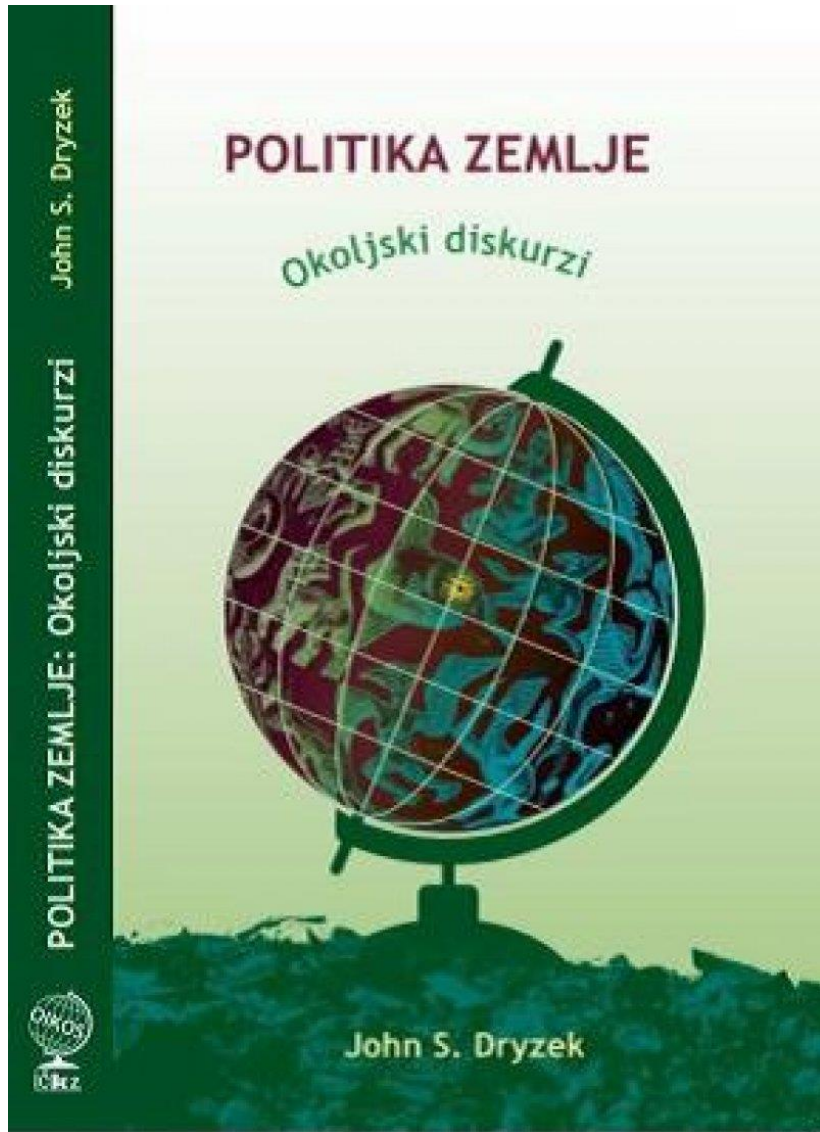
1. 1. 1. 1.

Marx, Kapital III, 47.pogl. (Geneza kapitalistične zemljiške rente)

vanja. Na drugi strani pa reducira velika zemljiška lastnina agrarno prebivalstvo na čedalje manjši minimum in mu postavlja nasproti čedalje bolj naraščajoče industrijsko prebivalstvo, ki se stiska v velikih mestih; s tem ustvarja pogoje, ki povzročajo neozdravljivo razpoko v povezanosti družbene in z naravnimi zakoni življenja predpisane menjave materije, zaradi česar se zapravlja sila zemlje, to zapravljjanje pa trgovina prenaša daleč čez meje svoje dežele. (Liebig.)

Če mala zemljiška lastnina ustvarja razred barbarov, ki stoji napol zunaj družbe in ki združuje vso surovost primitivnih družbenih oblik z vsemi mukami in vso bedo civiliziranih dežel, pa velika zemljiška lastnina spodkopava delovno silo na deželi, tj. v zadnji sferi, v katero se zateka njena samonikla energija in v kateri se kopiči kot rezervni sklad za obnavljanje življenjske moči narodov. Velika industrija in velika agrikultura, ki obratuje industrijsko, delujeta skupaj. Če se prvotno ločita po tem, da prva pustoši in uničuje bolj živo delovno silo, in zato naravno moč človeka, druga pa bolj neposredno naravno silo zemlje, si pozneje v razvoju druga drugi podajata roke: industrijski sistem na deželi slabi tudi delavce, industrija in trgovina pa priskrbujeta agrikulturi sredstva za izčrpavanje zemlje.

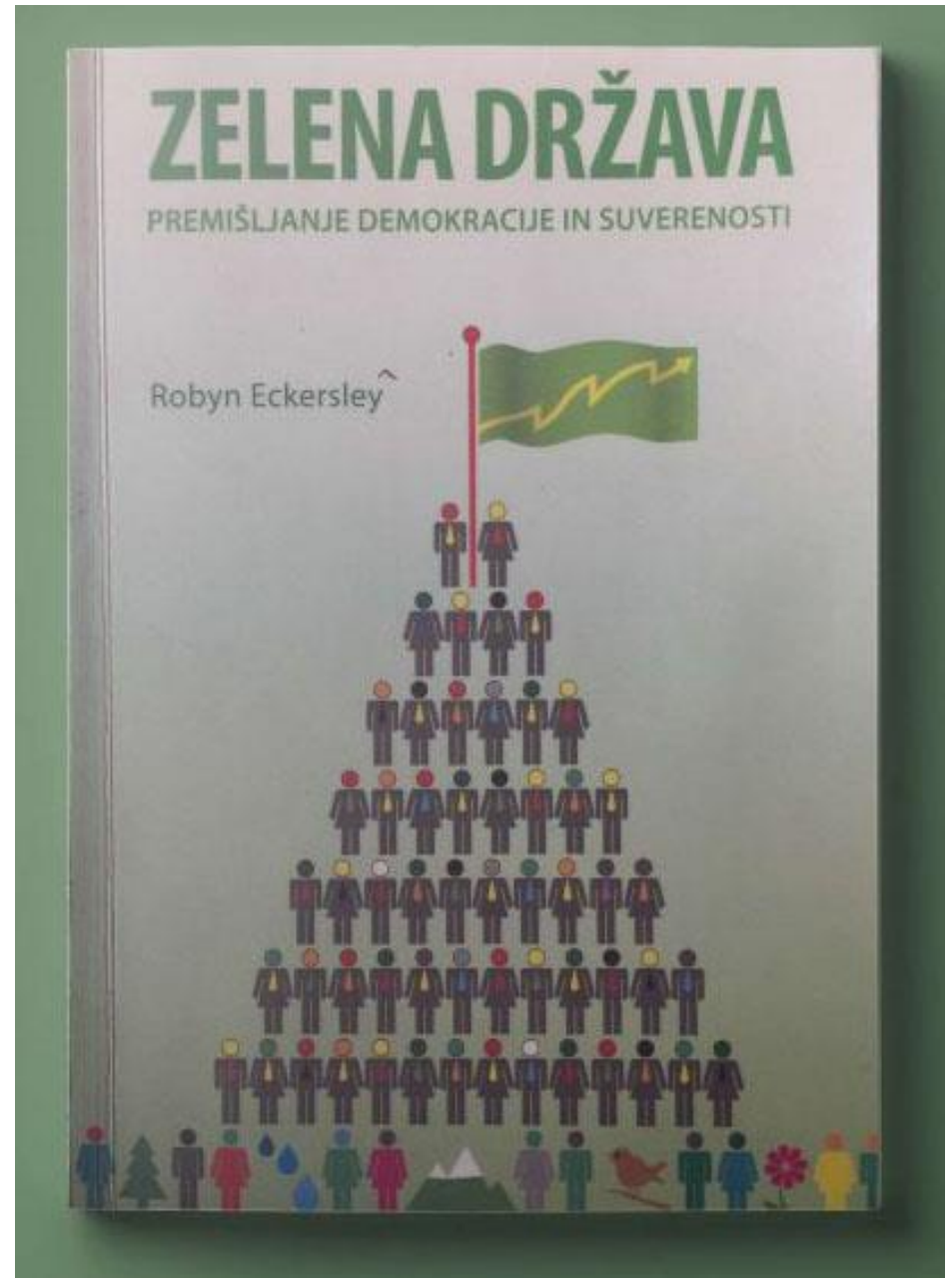
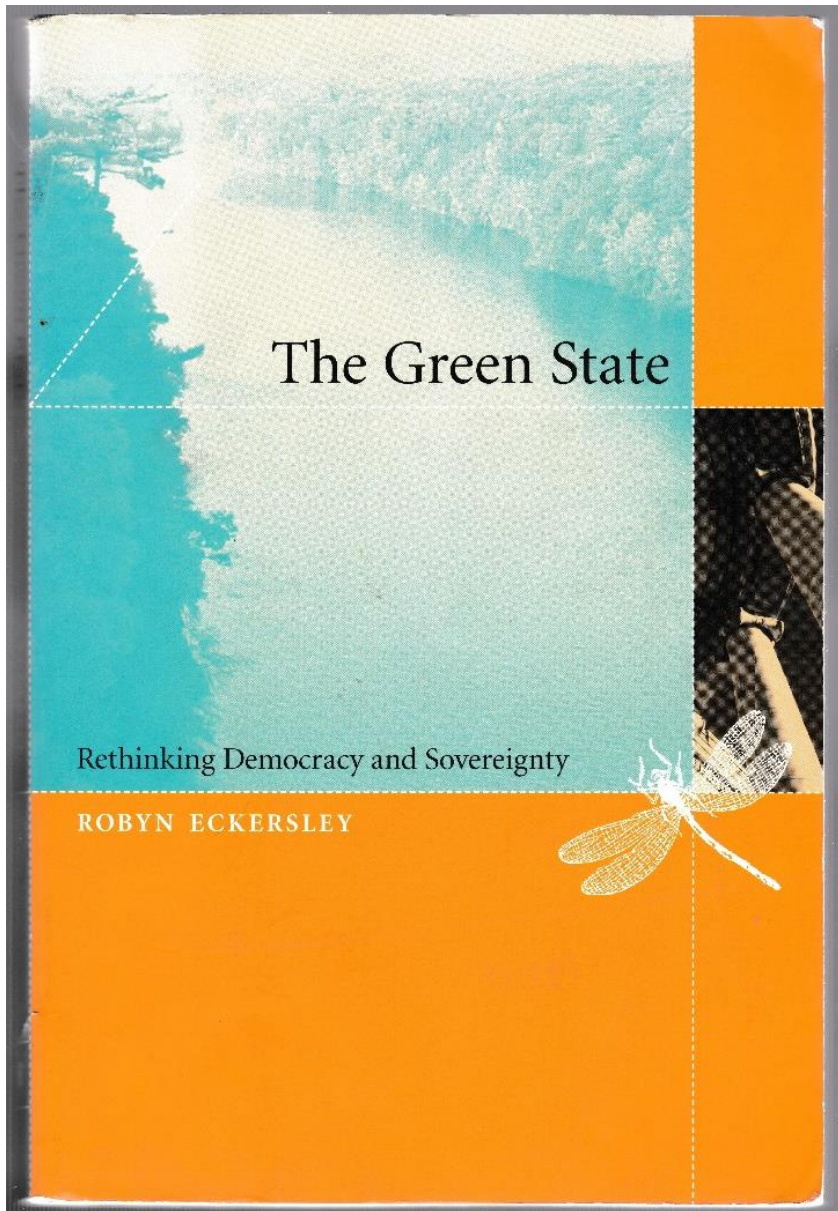




- Dominanten diskurz (industrializem-rast)
- Dimenzije okoljskih (kontra)diskurzov:
 - Reformizem/radikalizem
 - Imaginativnost/prozaičnost

BOX 1.1. CLASSIFYING ENVIRONMENTAL DISCOURSES

	Reformist	Radical
Prosaic	Problem Solving	Survivalism
Imaginative	Sustainability	Green Radicalism



- Nizko ogljična
- Zanesljiva
- „obilna“
- ...



- Jedrski odpadki
- Povezava z vojaško industrijo
- Obseg potencialnih nesreč
- Ekonomika
- ...

14. načelo

Države morajo učinkovito sodelovati pri omejevanju ali preprečevanju preselitve in prenosa dejavnosti in snovi, ki povzročajo hudo onesnaženje okolja ali škodijo človekovemu zdravju, v druge države.

15. načelo

Da bi države zavarovale okolje, morajo po svojih zmožnostih ravnati čim previdneje. Kadar grozi resna ali nepopravljiva škoda, ne smejo zaradi pomanjkanja popolne znanstvene gotovosti odlašati s smotrnimi in stroškovno učinkovitimi ukrepi, ki bi preprečili onesnaženje okolja.

16. načelo

Državni organi se morajo truditi, da bi spodbujali lastno pokrivanje stroškov v zvezi z okoljem in uporabo ekonomskih instrumentov, pri čemer naj bi upoštevali načelo, da plača škodo povzročitelj, obenem pa je treba upoštevati družbene interese in se izogniti motenju mednarodne trgovine ter vlaganj.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000139578>

GOOGLE: COMEST precautionary principle

8.člen(načelo previdnosti)

Deklaracija o okolju in razvoju 1992, 15. člen, ZN Rio

Zakon o varstvu okolja, Slovenija >

- (1)Uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in izdelkov je dopustno le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi.
- (2)Če obstaja možnost nepopravljivega uničenja okolja ali če so ogrožene njegove regeneracijske sposobnosti, pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog za odlaganje ukrepov.

Podnebna pravičnost

- Podlaga pravičnosti (pravičnost glede česa?)
 - *Odgovornost*
 - *Skupno*
 - *Človekove pravice*
- Globalni in medgeneracijski *egalitarizem*
- Globalna in medgeneracijska *zadostnost*

Forme izražanja pravičnosti

- **Distributivna pravičnost**

- Onesnaževalec naj plača
- Sposobnost za plačilo
- Korist od onesnaževanja
- Razdelitev pravice do izpustov:
 - Zadostnost
 - Egalitarizem
 - Prioriteta

- delovanje v neidealnih okoliščinah
- regulativa